



A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Toronyirány

INGYENES

XI. évfolyam, 1. szám
2019. február 28.



„a szétdúlt tél
lassacskán
elkocog...”



Rekollekció

A papi szemináriumban ismét rekollekció keretében frissülhettek fel a papnövendékek, amelyet *Thorday Attila* plébános, teológia tanár vezetett.

A növendékek első rekollektációs beszélgetésére péntek este került sor, amikor is Ferenc pápa életével és szolgálatával ismerkedhettek meg. Egy közösen megnézett filmrészlet

segített elindítani a beszélgetést, így mindenkinek könnyen felszínre jöthettek a Szentatyához fűződő közvetett emlékei.

Többek között szó esett arról, hogy a pápa néha kétértelműen fogalmaz, illetve pozitívként értékelték, hogy minden ember felé nyitott és nem csak a keresztény, katolikus körök felé. Fontos témaként merült fel az is, hogy milyen nyíltan és közel kerül az emberekhez, érdeklődik azon általános témák iránt, amik az átlagemberek hétköznapijait érintik, és – bár nem tűnik fontosnak – kiderült, hogy bizony mindannyian foglalkozunk ezekkel nap mint nap.

Szombaton a zsolozsmát és a reggelit követően folytatódott a tematikus beszélgetés, de immáron személyes életünkre vonatkoztatva. A teljesség igénye nélkül, de szó esett arról is, hogy felszentelt papként milyen viszony alakuljon ki az említett témákhoz, mint például családpasztoráció, papi közösségek. De ami ennél még fontosabb volt a beszélgetésben, hogy a „most” pillanatában, tehát a szemináriumi közösségben, a hétközna-



pokban hogyan tudjuk ezeket a dolgokat megélni. Kérdésként merült fel az is, hogyan lehet evangelizálni a szeminárium falain belül, milyen a viszony egymással, a programokkal és a problémáinkkal.

Ezen fontos témák után egy csendes szentségimádás, majd egy szentmise koronázta meg a rekollektációt. Lehetőség adódott egymásra figyelni, Krisztussal is időt tölteni, és vele is saját magunkat építeni, esetleg az ő közelségében megpihenni.

TOMPA SZABOLCS



Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hatszor

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Magyar Közlöny
Lap- és Könyvkiadó Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

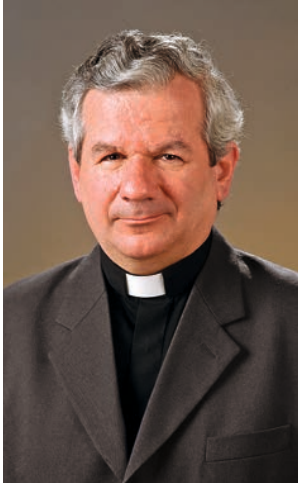
A szerkesztőség elérhetősége:
gerhardusmedia@gmail.com

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.

BORÍTÓFOTÓ: THALER TAMÁS



Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!



Minden esztendőben a Vízkeresztől (január 6.) Hamvazószerdáig (az idén március 6.) tartó időszakot polgári nyelven farsangnak, a keresztény liturgikus naptár nyelvén 1. évközi időnek nevezzük. Az elmúlt vasárnapok szentmiséiben Jézusnak egy aránylag ismert hosszabb beszédéből – valójában beszédgyűjteményről van szó – hallhattunk folytatásokban részleteket Lukács evangéliumának lapjairól. Az egyik korábbi vasárnap témája egy sajátosan keresztény fogalom volt, az ellenségszeretet.

Mindannyian tapasztalhatjuk, megfigyelhetjük saját magunkon, hogy hangulatunkat, közérzetünket alapvetően befolyásolja a viszonyulásunk azokhoz, akik számunkra ellenszenvesek, vagy akik számára mi vagyunk azok, akik fontos kérdésekben homlok-egyenest ellentétes véleményen vannak, akik utálnak, gyűlölnék minket, akik tudatosan sértik érdekeinket, akik ártanak, súlyos károkat okoznak nekünk. Széles a skála, az egy-szerűség kedvéért gyűjtőfogalomként az ellenség szót használnám.

Mondhatja valaki, hogy neki nincs ellensége, mert hogy senkinek, még a légynek sem árt, de persze ez nem igaz. Valamilyen értelemben, sokszor tőlünk független okokból is, de mindannyiunknak vannak ellenségei. Érdemes felidézni néhány közismert magyar mondást, szófordulatot ezzel kapcsolatban. Sajátosan furcsa barátokról szoktuk néha mondani, hogy akinek ilyen barátai vannak, annak nincs szüksége ellenségekre. Ha valakit saját jól felfogott érdekében sem sikerül meggyőznünk valamiről, azt mondjuk, hogy az illető saját maga ellensége. A sportban pedig azzal próbáljuk szépíteni a dolgot, hogy a szembenálló küzdőfeleket nem ellenségeknek, hanem ellenfeleknek nevezzük.

Jézusnak a közösségi, társadalmi életre vonatkozó tanításában meghökkentően újszerű és sajátos elem az ún. ellenségszeretet. A keresztény kultúrkörben erről szinte mindenkinek eszébe jut egy mondané, amit a hegyi beszédben hallunk tőle: *„Ha arcul üt valaki, tartsd oda a másik arcod is!”* Van, aki erre egész egyszerűen azt mondja, hogy óriási butaság. Van, aki szerint ennek megtartásával az ember bárgyúvá, tesze-toszává, szerencsétlen mulyává, gyámoltalanná, mások játékszerévé, állandó áldozattá válna. Mások úgy gondolják, hogy ez a jézusi mondané a szép és naiv, de teljesen értelmetlen és eredménytelen passzív ellenállásra buzdít. De Jézus nem volt passzív ellenálló: adott esetben képes volt ostorral kiverni a templomba magukat befészkelő seftelő maffiózókat. Egy könnyebben belátható, bár komoly fizikai és lelki állapotot igénylő igazsággal is értelmezhetjük Jézus mondané: *„Nem az a legény aki adja, hanem aki állja.”* Taktikai utasítást kihallva Jézus mondanéból pedig beláthatjuk: ha van időnk rá, érdemes hagyni az ellenséget, hadd löje el a puskaporát, és akkor kisebb ellenállásra számítva lendülhetünk mi magunk támadásba. Ha egy kicsit gondolkodunk, rádöbbenhetünk, nem is olyan butaság az, amit Jézus mond. A valódi értelmezést azonban ő maga adja, amikor azt teszi hozzá: *„Úgy bánjatok az emberekkel, ahogy szeretnétek, hogy veletek is bánjanak!”* És: *„Amilyen mértékkel ti mértek, olyannal mérnek majd nektek is.”* Belátható, ez hosszútávon célra vezethet – még földhöz ragadt szempontok alapján is. Jézus azonban ezen is túlmutat: a végső, abszolút perspektívába helyezi a kérdést. Ellenségeinkhez fűződő kapcsolatunkat ne csupán az állati ösztön, ne a rokonszenv hiánya vagy megléte, ne a saját vélt érdek vagy érvényesülés és ne is valamilyen idealista filantrópia motiválja, hanem magának Istennek, a Teremtőnek a hozzáállása mindannyiunkhoz, minden egyes emberhez. A vele való szembesülésre készülve mindenképpen érdemes megfontolni a jézusi tanítást, amiről valljuk be, még a magát hívőnek tartó ember is gyakran megfélemedezik.

A napokban kezdődő nagybőjti időszak arra való többek között, hogy elevenítsük fel emlékezetünket, tudatosítsuk és erősítsük önazonosságunkat. Keresztények vagyunk, Krisztus követői egy mindig változó, színes, sok szempontból bizonytalannak tűnő világban. Az Ő ismerete és követése az egyetlen útja az emberhez méltó, értelmes és célravezető életnek. Az ebben való megújulást és megerősödést a 40 napos nagybőjti időszak idején számos hagyományos, de korszerűen megélhető eszköz és módszer segítheti az ima, a bármiről való, mások javára történő lemondás vagy önmérséklet, és a nálunk jóval nehezebb helyzetben élő, bármiben segítséget szenvedő emberek lehetőség szerinti megsegítése területén. Szívből ajánlom, hogy mindannyian állítsunk magunknak össze valamilyen testreszabott programot, melyet megvalósítva testben és lélekben megerősödve ünnepelhetjük majd húsvétkor mindannyiunk végső győzelmét, Jézus Krisztus feltámadását.

Kiss-Rigó László
püspök

Balassi-émlékmise Szabadkán

„Akik az irodalom, a kul

A Balassi-émlékmise azokért szól, akik az irodalom, a kultúra és a művészet eszközeivel küzdenek az igazságért, a szépségért és a jószágért. A nemzetközi Balassi-díjat idén Nagy Gábor József Attila-díjas költőnek és Paszkál Gilevszki macedón műfordítónak adományozták. A díjazottak egy-egy korhű kardot kapnak. A hagyománynak megfelelően a kardokat szentmisén áldják meg, mindig más és más városban. Az idén február 5-én a helyi püspökséggel együttműködve a délvidéki szabadkai Szent Teréz-székesegyház volt a helyszín. Az emlékmisét Kiss-Rigó László püspök celebrálta, akinek az esemény után készült interjújából is idézünk.

„Mindannyian tudjuk, érezzük, tapasztaljuk, hogy a világban mennyi kettősség van körülöttünk. Egyrészt azt látjuk, hogy milyen csodálatosan szép a környezetünk, az anyagvilág, milyen csodálatos harmónia sugárzik belőle, milyen óriási kincseket rejt magában, melyeket saját magunk javára kamatoztathatunk, és az ember milyen csodálatos, mennyi szépre, jóra képes, milyen csodálatos az emberi közösség. Másrészt viszont azt is tapasztaljuk, hogy micsoda borzalmak, szenvedések, küzdelmek, gonoszágok azok, amelyek értelmetlenül tönkre tudják tenni az

életet és az anyagvilág szépségét, csodáit. Nem mondhatjuk azt, hogy ma kevesebb küzdelem van az életben, mint tegnap, tíz, száz vagy ezer évvel ezelőtt – csak más.

Jézus megtanít átélni – nem pedig kikerülni – a küzdelmeket, nehézségeket úgy, hogy az ember ember maradjon.

Amikor Istenhez fordulunk, azt reméljük, hogy ő majd elveszi az életünk-ből mindazt, ami szenvedés, rossz, gonoszság, küzdelem. Ám nem azért nevezzük Jézust a Megváltónak, mert aki hozzá

tartozik, annak tejben-vajban fürdés az élete. Ő az, aki megtanít átélni – nem pedig kikerülni – a küzdelmeket, nehézségeket úgy, hogy az ember ember maradjon.



Balassi-mise Szabadkán Kiss-Rigó László (középen) és Pénzes János püspökkel (balra)

FOTÓK: SZALAI ATTILA

túra, a művészet eszközeivel küzdenek”

Az ember életét az teszi tönkre, ha eltávolodik Istentől, lelkiismeretétől, és csak magával foglalkozik, önző lesz, megromlik a kapcsolata a többi emberrel. Ezt nevezzük bűnnek, nem valami elvont dolgot. Attól, aki Krisztus felé fordul, és élő kapcsolatban van Istennel, a Megváltó nem a nehézségeket veszi el, hanem megtanítja végső győztesnek, boldognak lenni a belső szabadsággal, a külső körülmények ellenére is. A Balassi-élmise azokért van, akik az irodalom, a kultúra, a művészet eszközeivel küzdenek, és a Balassi-kard is ezt jelképezi” – mondta prédikációjában Kiss-Rigó László.

A püspökkel a mise végeztével közéleti témákról is beszélgettünk, köztük az Európát megosztó jövőképről és a közelgő európai parlamenti választásokról. Mint mondta a 20. század diktatúráinak bukása után már senkire sem lehet szájkosarat rakni, így a papokra sem.

– Az egyház nem folytat ugyan pártpolitikát, de magától értetődően azokat támogatja, akik a keresztény értékek mentén tevékenykednek. Azonban érdemes különbséget tenni két dolog között. Az egyik a személyes hite valakinek, a Krisztusba vetett személyes keresztény hite, melyért mindenkinek saját magának kell megdolgoznia, és ebben segíthet a család, a társadalom, a nemzet, a hagyomány, a nagyszülők, a gyökerek. Ettől, ha nem is teljesen különböző, de más dolog a keresztény gyökerek tudata. Erre szokták mondani, hogy Európának ezen a részén még az ateista is keresztény, mert ha személyes hite nincs is, de óhatatlanul és ténylegesen abban a kultúrában él, amelynek gyökere a keresztény értékrend.

Európában ma sajnos azt látjuk, hogy ezt sokan tagadják, nem veszik figyelembe, talán szégyellik is. De aki ezt teszi, az a saját identitását tagadja meg, és immunissá válik a társadalom mai problémáival szemben. Annak idején túléltek az ateista diktatúra

veszélyeit, most remélhetőleg túl fogjuk élni a fenyegető nihilista diktatúra veszélyeit is, melyet az az ideológia képvisel, amelyet az előbb említettem.

Szinte önként és dalolva mondunk le az identitásunkról, tagadjuk meg a múltunkat, gyökereinket, értékeinket. Aki ezt teszi, nemcsak önpusztító, hanem a társadal-



A két korhű kard

munk pusztításában is részt vesz. Remélem, hogy mi, keresztények kovász lehetünk az európai társadalomban, hogy újra felfedezzük, tudatosítsuk értékeinket, és ezáltal az egész társadalmat erősítsük.

Különbéle szempontok alapján szokták értékelni a közelgő választásokat. Én az egyház értékrendje szempontjából úgy fogalmaznék, hogy vannak olyanok, akik tudatosan vállalják és elvárják, hogy azok, akiket megválasztanak, a keresztény értékrendet képviseljék, arról tegyenek tanúságot, azt próbálják erősíteni a társadalomban, mindannyiunk javára. Vannak olyanok, akik ezeket az értékeket

megtagadják, a jelszavuk, ideológiájuk pedig az, hogy tartsunk egyenlő távolságot minden értéktől. Ez ellen úgy tudunk fellépni, ha sajátos, hiteles módon tanúságot teszünk értékeinkről.

Amikor egy demokráciában ezt meg kell vallani, akkor olyanokat kell választani, akik szintén így gondol-

ják. Az egyház emberek közössége, olyan embereké, akik legalábbis túlnyomó többségben nincsenek eltávolítva a közélettől, tehát a legtermészetesebb dolog a közéletben részt venni, értékeinkről tanúságot tenni – mondta Kiss-Rigó László püspök.

FEHÉR MÁRTA

*Remélem, hogy mi, keresztények
kovász lehetünk az európai
társadalomban, hogy újra
felfedezzük, tudatosítsuk
értékeinket, és ezáltal az egész
társadalmat erősítsük.*

„Az egyház objektív többlettel rendelkezik”

A szociális munka egyházi tanítása

A Szeged-Csanádi Egyházmegye főiskolája két évvel ezelőtt vette át a gyulai felsőoktatást. Az átvétel időpontját a város önkormányzata a Gyulai Felsőoktatás Napjává nyilvánította. A második évfordulóról tudományos konferenciával emlékeztek meg. A múlt évben az egészségtudományról, idén pedig a szociális képzésekről, ezen belül pedig a gyermekvédelem szerepéről tanácskoztak.

A gyulai Városháza dísztermébe meghívott vendégek előadásai során a téma társadalmi fontosságára hívták fel a figyelmet. A január 30-án megrendezett konferenciára a hazai történelmi egyházak által fenntartott felsőoktatási intézmé-

nyek képviselőit is meghívták, akik a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokhoz kapcsolódó képzésekről, valamint a szociális szférában fontos szerepet betöltő személységvizsgálatok tapasztalatairól számoltak be.

Az esemény kezdetén Kozma Gábor, a Gál Ferenc Főiskola rektora a főiskola szociális szerepét emelte ki.

– A felsőoktatásban folyó szociális munka képzésben a tantárgyi program részét képezik a gyermekvédelmi ismeretek. Nemcsak az elméleti, de a gyakorlati hivatásra való felkészítés is ezen belül történik. Olyan területről van szó, mely a társadalom részéről is megkapja az illő és igényelt figyelmet. Fontos, hogy a felsőoktatásban is helyet kapjanak a szociális munkát segítő fejlesztések – hangsúlyozta a rektor.

A tudományos konferencián Kiss-Rigó László püspök is felszólalt. Elmondta, az egyház olyan objektív többlettel rendelkezik, mellyel képes arra, hogy a társadalmi kérdéseket több nézőpontból vizsgálja. Ezek segíthetik a fiatalokat ahhoz, hogy ők is több oldalról közelítsenek egy-egy témához.

– Nem anyagi többlettel rendelkezik az egyház. Nem is hivatásbeli elkötelezettség többlettel. Önzetlen szolgálattal, hivatástudattal máshol is találkozunk. De van egy sajátosan más, objektív többlet, ami nem bennünket egyháziakat minősít, ez nem a mi érdemünk, ehhez felsőbbrendűségi érzés végképp nem párosul. Ez pedig egy olyan objektív többlet, eszköz, amivel más nem rendelkezik – fogalmazott Kiss-Rigó László.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma képviseletében Fülöp Attila államtitkár vett részt a konferencián. Ő arról számolt be, hogy a következő év elejétől azoknak a nevelőszülőknek is jár a GYED, akik kétéves kor alatti gyermekeket nevelnek.

– Az előttünk álló időszakban több





olyan intézkedést is meghozunk, amelyek az érintett gyermeknek, a vérszerinti családnak és egész közösségünk javát szolgálják. Ez az elsődleges célunk. Szeretnénk, hogy minél többen magukénak érezzék ezt a hivatást. Ennek érdekében bevezettük a nevelőszülői GYED elnevezésű családtámogatási ellátást. Erre jövő évtől minden kétéves kor alatti, ott-hon nevelt gyermeket ellátó nevelőszülő is jogosult lesz, mint ahogy az más családok esetében is történik – hangsúlyozta az államtitkár.

Az eseményen *Görgényi Ernő* gyulai polgármester hangsúlyozta, a Gál Ferenc Főiskola az alapítók által megfogalmazott gondolkodásmód megőrzésével hozzájárul a város felsőoktatásának megmaradásához. Alkalmazkodik a helyi adottságokhoz, kurzusait és képzéseit a városhoz igazítva kínálja a hallgatóknak. – 2016-ban sok nehézség után végre megcsillant a fény az alagút végén, a Gál Ferenc Főiskola átvette a gyulai felsőfokú képzést, mely eddig minden vihart és viszontagságot túlélt.

Rákóczi Attila, a Békés Megyei Kormányhivatal főigazgatója *Takács Árpád* kormány megbízott nevében is köszöntötte a jelenlévőket.

– Ha van jó példa egy város és egy felsőoktatási intézmény együttműködésére, akkor bátran kijelenthetjük, hogy a Gál Ferenc Főiskola és Gyula városa ebben élen jár. A felek

munkáját a tisztelet és a kölcsönös megbecsülés jellemzi.

A konferenciára meghívott felsőoktatási intézmények képviselői országos kitekintéssel tárgyalták a gyermekvédelmi ismeretek oktatásának helyzetét. Elhangzott, hogy a gyermekvédelmi intézmények körében szükség van a kiváló szakemberekre, ugyanis napjainkban megnövekedett a „kiégés” kockázata, a szakterületen nő a fluktuáció, így az intézményekben munkaerőhiány lép fel. Ennek megszüntetése érdekében a legfontosabb feladat, hogy motiválttá tegyék az érdeklődőket a szakirány iránt és a társadalmi szerepvállalásban.

Az eseményen *Vajda Károly*, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem megbízott rektora arról beszélt, hogyan mutatkozik meg a szociális munka és a gyermekvédelem az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem oktatási gyakorlatában és a zsidó vallás hagyományaiban.

repet töltenek be a gyermekvédelmi szolgálatban – jelentette ki *Kothencz János* címzetes főiskolai tanár, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató intézményének igazgatója.

– Szolgáltató intézményünk közel 4000 férőhelyen, Komárom-Esztergom megyében, Bács-Kiskun megyében, Csongrád megyében, Békés megyében, Jász-Nagykun-Szolnok megyében és a főváros területén is sok ezer gyermekről gondoskodik, törődik velük. Igyekszünk mindent elkövetni annak érdekében, hogy ezek a gyerekek hazaérkezessenek ebbe a társadalomba, és ne kallódjanak el. Túl a törődésen, túl a gondozáson nagyon fontosnak tartjuk azt is, hogy a kollégáinkat „megfertőzzük” egyfajta szemléletmóddal. Ennek meghatározó alapja a mi hitbéli meggyőződésünk, az érzékenyítés – fejezte be *Kothencz János*.

A Gyulai Felsőoktatás Napján tájékoztatást kaptak a jelenlévők a Ká-



A konferencia előadói a gyulai Városháza dísztermében

– Nem azért veszünk részt ebben a szolgálatban, mert a szociális munka társadalmi presztízse olyan magas volna, hanem azért, mert látjuk a szükségletet, és látjuk azt a kihívást, amelyet embertársaink nyomorúsága jelent mindannyiunk számára. Valódi szolgálat zajlik az ország legkülönbözőbb pontjain ezekben a pillanatokban is – fogalmazott *Vajda Károly*.

– A Szeged-Csanádi Egyházmegyében található képzések jelentős sze-

roli Gáspár Református Egyetemen működő gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokhoz kapcsolódó képzésekről is. *Czibere Károly*, az egyetem szociális vezetőképzésért felelős szaktanácsadója és *Joób Máté* egyetemi docens, lelkész teológus is megtartották előadásukat. Utóbbi a személyiség fontosságáról és annak a hivatás gyakorlásában betöltött eredményeiről számolt be.

PÁLFALVI ZOLTÁN

Békéscsabán 22, Gyulán 29 hallgató vehette át diplomáját

Ötvenegyen szereztek diplomát 2019 januárjában a Gál Ferenc Főiskola békéscsabai és gyulai karain.

– Az önképzést nem szabad befejezni! Ha egy kapu bezárul, megnyílik a következő – hangsúlyozta *Lipcsei Imre* dékán a békéscsabai kar diplomaátadó ünnepségén. Itt 22 hallgató vehetett át alapidiplomát. Ők két alapszak közül választhattak, a pénzügy és számvitel mellett műszaki menedzserként szerezhettek felsőfokú végzettséget.

– Ez az esemény is egyike életünk emlékezetes állomásainak. Ahhoz, hogy sikeresek legyünk, folyamatosan tennünk és tanulnunk kell – mondta az eseményen *Kiss Tibor*, Békéscsaba alpolgármestere.



munkás, illetve az alkalmazott szociális gerontológiai szakirányú képzés volt.

Homoki Andrea megbízott dékán kiemelte: a diploma új távlatokat nyit mindenki életében.

– A Gál Ferenc Főiskolán tanulóknak nem minden esetben kell megvárniuk tanulmányaik végét ahhoz, hogy dolgozhassanak. Számunkra fontos, hogy a családost, és tanulni vágyó emberek számára is lehetőséget biztosítsunk – fogalmazott.

A gyulai önkormányzat nevében *Kónya István* alpolgármester köszöntötte a friss diplomásokat. Ő arra hívta fel a figyelmet, hogy Magyarországnak nagy szüksége van a jól képzett szakemberekre, azokra, akik tudásukat mind a nemzet, mind saját környezetük javára képesek hasznosítani.

P. Z.

Gyulán 29 hallgató fejezte be tanulmányait.

– Szerettem volna pályát módosítani, és az egészség-turisztikai szervező képzésben találtam meg számításaimat. Pozitívan látom a jövőmet, mert ebben az ágazatban nagyon sok lehetőség van – mondta az egyik hallgató, *Kulikné Révész Brigitta*. A Gyulán végzetek 43 százaléka kiváló minősítésű oklevelet vehetett át. A friss diplomások közül többen nem állnak meg itt, hanem folytatják tanulmányaikat, így akad, aki mesterszakon folytatja.

A békési fürdővárosban három alapszakon végezhettek a hallgatók. Ezek az ápolás és betegellátás – ápoló, szociális munka, valamint egészségügyi szervező, egészség-turizmus specializációra épülve. 2019 januárjában két képzésen diplomáztak a hallgatók, ez az iskolai szociális



FOTÓK: SZABÓ ZOLTÁN

A Gál Ferenc Főiskola a budapesti EDUCATIO kiállításon

Lámpát sem azért gyűjtanak, hogy aztán a véka alá tegyék.

(Mt 5,15)

Az Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállítást idén 19. alkalommal rendezték meg a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont „A” csarnokában 2019. január 10–12. között. A kiállításon évről évre közel 200 kiállító és több mint ötvenezer látogató vesz részt, melyen első alkalommal a dél-alföldi régió meghatározó intézménye, a Gál Ferenc Főiskola is jelen volt.

A kiállításon a hazai és külföldi felsőoktatási intézmények mellett tanácsadó, könyvkiadók, nyelviskolák, szakképző intézmények is bemutatkoztak. A nagy hazai állami és egyházi egyetemek között jelent meg a Szeged-Csanádi Egyházmegye felsőoktatási intézménye, a Gál Ferenc Főiskola.

A mozgalmas rendezvényen az érdeklődő diákok, szülők, pedagógusok információkat kaptak a felvételi eljárásról, az intézmények képzési kínálatáról, a kollégiumi lehetőségekről, a diákéletéről. Főiskolánk mind a négy kara részt vett a kiállításon, amiről nem túlzás azt mondani, hogy nagy sikerrel. Mindehhez intézményeink hallgatói mellett az oktatók is aktív szerepet vállaltak a programok lebonyolításában, amit *Nemcsók Melinda* hivatalvezető lelkes munkája fogott össze. A színes stand vonzotta az érdeklődőket, melynek fő díszítőelemeit a Pedagógiai Kar hallgatói, oktatói készítették. A Szarvasi Gyakorlóintézmény igazgatója, *Bíró Gyula* is segítette a Pedagógiai Kar képzéseiről érdeklődők tájékoztatását. A gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Karról látványos demonstrációs eszközöket hoztak a kar képviselői, melyekkel a látogatók ki is próbálták egészségügyi ismereteiket. A békéscsabai Gazdasági Kar hallgatóinak matematikai feladványai készítették fejtörésre az érdeklődőket. Mind-

ez nagyon jó hangulatot is teremtett a kiállításon. A szegedi Teológiai Kar standjánál *Tóth Zsanett* hittanár hallgató és *Farkas Tibor* másodéves papnövendék a kar oktatóival együtt tájékoztatták készségesen a hitéleti szakokról az érdeklődőket, amit eredményesen tettek, hiszen nagyon sokan kérdezték őket a hittanár-nevelő tanár és a keresztény egyház- és művelődéstörténeti, pasztorális tanácsadás képzéseinkről.

A rendezvény harmadik napján *Kozma Gábor* rektor is jelen volt, kivéve részét a fiatalok tájékoztatásából. Standunk figyelmes látogatóit jóleső érzés volt megkínálni többek között a Gál Ferenc Főiskola Békési Szakképző Iskolája gyümölcsöséből származó almalével, ami mind a három nap nagy sikert aratott. Örömmel adtunk kisebb ajándékokat, vagy éppen segítettünk felpróbálni egy igazi talárt, a fotófal előtt közös képeket készítettünk a vendégekről a mi diákjainkkal, tanárainkkal. Ezekkel is az volt a célunk, hogy a jelenlévők ne távozzanak se üres kézzel, se közömbös lélekkel, hanem egy őszinte beszélgetéssel eltöltött néhány perc emlékéit vigyék magukkal, osszák meg másokkal.

Nagy érdeklődés mellett, hangulatos három napon vehettünk részt, annak a reményében, hogy a főiskola neve sok fiatal számára ismertté vált. Min-

den ilyen megjelenés nagyon fontos, nemcsak azért, hogy intézményünk ismertebbé váljon a hazai felsőoktatási piacon, hanem mert a Gál Ferenc Főiskola missziós küldetésével arra hivatott, hogy egyházunk modern üzenetét közvetítse és képviselje változó világunkban. Főiskolánk a régió mind messzebbre és mind erősebben világító pontja kíván lenni magyar társadalmunk keresztény szolgálatával, az egyéni boldogulást és a közjót



kiteljesítő mind több hivatás indításával. Ahogyan a főiskola idei jelmondataként is szól Dániel próféta könyvéből: *...akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok.* (Dán 12,3)

HORVÁTH GÁBOR

Rövid bejárás keretében ismertette a kivitelező az építkezés aktuális állapotát

Javában zajlik az építkezés

a Szegedi Ifjúsági Centrumban

Az építési területen jelenleg is folyamatosan ötven különböző munkagép és több száz munkás dolgozik. Az Ifjúsági Centrum leendő épületei jól láthatóan kezdik elnyerni végső formájukat. A szakemberek ezidáig legalább 10 000 m² lemezborítást és 4000 m² szendvicspanelt építettek be. A sportpályákhoz beszállított anyagok tömege már meghaladta a 30 000 tonnát. A leburkolt felületek pedig elérték a 30 000 m²-t.

A fedett csarnok külső burkolata, tetőszerkezete és az aljzata is elkészült, jelenleg a kiszolgáló területek szakipari munkái folynak. Az épületben nemcsak rendezvényekre, hanem a mindennapi sportolásra is lehetőséget teremt a hét húsfő és a két huszonötös öltöző.

A lelátók átalakításával, a kézilabda mérkőzésre alkalmas egybenyitott téren át akár három részre osztható játéktér is kialakítható lesz. A lelátókon a játék típusától függően akár 400 fő is helyet foglalhat.



A fedett rendezvénycsarnok mellett a többi épület is energiatudatosan, a 21. század igényei szerint tervezték meg. A parkolóban elektromos autó töltőállások, az épületeken napelemek, napkollektorok is megépítésre kerülnek.

A gyerekek és a felnőttek együttes időtöltéséhez gyerek és felnőtt játszótér, tenisz- és grundfocipálya is hozzájárul majd, amelynek építési helye és előkészületei is láthatóvá váltak. A nyitott színpad és a fedett napvitorlás lelátó szerkezeti elemei is a befejezés előtt állnak.

A beruházásnak köszönhető, hogy a projekt keretein belül a szegedi ivóvízbázis monitoring hálózata is megújult. Az évekig elhanyagolt három régi kút helyett három új, korszerű távmérővel felszerelt, átlagosan 400 méter mély kút került kialakítás-



ra. Így a szegedi vízbázist felügyelő mérnökök már naprakész információkkal rendelkeznek a szegediek

vízellátásához szükséges közszolgálati feladat ellátásához.

FORRÁS ÉS FOTÓK: MARKET ZRT.





Egészségfejlesztő hálózatépítés

A 2017-es karácsonyi számunkban adtunk hírt arról, hogy egyházmegyénkben elindult egy a magyarországi egyházmegyeikben egyedülálló kezdeményezés, mely a Szeged-Csanádi Egyházmegye területén működő egyházi fenntartású óvodákra, iskolákra, kollégiumokra, azok összes szereplőjére – gyerekek, diákok, szülők, pedagógusok, nem oktató személyzet –, valamint e szervezetek környezetére (családok, plébániák, lakókörnyezet) irányul. A többéves projekt már az első évben túlszárnyalta legmerészebb álmainkat, sikereinkről örömmel adunk számot. A holisztikus, teljességre törekvő egészség meghatározásának köszönhetően a spirituális egészség kerül középpontba, mely a test, a lélek, a társas kapcsolatok, a mentális egészség és a társadalmi integráció szerves összefonódásával ad egy egységet.

A 2017-ben elindult, az egyházmegye köznevelési intézményvezetőinek szóló 30 órás egészségfejlesztő, szervezettefejlesztő pedagógus továbbképzés az intézmények igazgatóinak visszajelzése, értékelése és tapasztalatai alapján is sikeresen és jól hasznosíthatóan zárult. A Szeged-Csanádi Egyházmegye Katolikus Iskolai Főhatóságának (SZEGEKIF) főigazgatója, *Barabás Hunorné* – aki magas szintű szervezeti tudásával, tapasztalataival és az egyházmegye köznevelési rendszerében való tájékozottságával, személyes részvételével is erősíti a hálózatépítést – felismerte ennek a képzésnek az integráló szerepét és kérte, hogy az egész folyamatban végig aktívan vegyenek részt az igazgatók. Így az igazgatók folyamatosan követik a hálózatépítő munkát, kölcsönösen megismerik az intézményeikből, tagintézményeikből érkező pedagógusok továbbképzésben megszerzett tudását, módszertani fejlődését, azaz a minden képzési szinten leírható egészségfejlesztő „névjegyet”, vagyis azt, hogy mire képes annak érdekében, hogy az egyházmegye egészségfejlesztési hálózatának működését egészségfejlesztő szemléletű pedagógusi tevékenységével segítse. Az igazgatókkal való

első műhelymunka máris visszaigazolta ezeket az elképzeléseket.

Az *Egészségfejlesztés, egészségnevelés pedagógus továbbképzés katolikus fenntartású köznevelési intézmények pedagógusai számára* c. akkreditált pedagógus továbbképzés első turnusa végeztével közel 40 pedagógus vette át tanúsítványát, és viszi magával azt a tudást, azt a módszertani tárházat, amit az igazgatója a saját képzési tapasztalata alapján és a hálózati közös munka részeként vár és integrál az intézménye sokszínű tevékenységi körébe. A képzést vezető egyetemi oktatók – *Benkő Zsuzsanna, Tarkó Klára, és Lippai László* – örömmel jelezték vissza, hogy nagyszerű, hivatásukban elkötelezett pedagógusokkal dolgozhattak, akik az egészségfejlesztő mentálhigiénés ismereteket és módszereket a képzésről örömmel vitték magukkal. A SZEGEKIF-hez tartozó 30 órás pedagógus továbbképzés célja, hogy minden köznevelési intézményben, tagintézményben legyen a projekt végére legalább egy kiképzett egészségfejlesztő, egészségnevelő szakember. Ennek érdekében 2019 januárjában elindult a 2. csoport, amelyet további csoportok követnek a projekt folyamatában. Minden képzési alkalom 1-2 órás előadásból és 3-4 órás csoportfoglalkozásból áll. Így a résztvevőknek lehetőségük nyílik saját tapasztalataikat megosztani egymással és a csoporttal, és megszerzett tudásukat a gyakorlatban kipróbálni.

2018 szeptemberében a SZEGEKIF 28 fő pedagógust iskolázott be a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karán működő Alkalmazott Egészségtudományi és Egészségfejlesztési Intézet gondozásában lévő *Egészségfejlesztő mentálhigiénikus pedagógus szakvizsga* programba. A szakvizsgás hallgatók tanulmányaik első félévét nagyszerű eredménnyel zárták és a 2. félévben már a gyakorlatban próbálják ki az egészségfejlesztésre, mentálhigiénére irányuló eddigi felkészültségüket szakavatott, tapasztalt pszichológus, szociológus és pedagógus oktatók vezetésével.

A 2019-es év a hitoktatókat és az őket 30 órás Egészségfejlesztés, egészségnevelés pedagógus továbbképzésben részesítő egyetemi oktatókat, a teamben összekovácsolt szakembereket, nagy feladat elé állítja: közel 130 fő hitoktató továbbképzése valósul meg a 2019-es évben.

Jelenleg két nagy előkészítő munkában tevékenykedik a projekt vezető teamje. 60 órás *Életmódtanácsadó pedagógus továbbképzés* akkreditálásán dolgozunk, amelyben a már egészségfejlesztő előképzettséggel rendelkező pedagógusok mélyíthetik el egészségfejlesztő tudásukat, mód-

szertani repertoárjukat. A képzéseinkkel párhuzamosan megvalósuló empirikus kutatás legnehezebb, legigényesebb előkészítő fázisán túljutva az egészség két nemzetközileg elismert elméletére alapozva igyekszünk feltárni az egyházmegye köznevelési intézményeihez kapcsolódó szereplők (pedagógusok, nem oktató személyzet, szülők, nagyszülők) életmódját, lelki egészségét.

PROF. DR. BENKŐ ZSUZSANNA

PROFESSZOR EMERITA

A PROJEKT SZAKMAI VEZETŐJE

Februártól látogatható Szeged legrégebbi épülete

A Dömötör-torony

Szeged legidősebb, 11. századi alapokon nyugvó építménye a Dömötör-torony, a mai Fogadalmi templom helyén állt Szent Demeter-templom egyetlen megmaradt tornya. A templomot első alkalommal 1199-ben említették. Számos alkalommal átépítették, és csak a 18. századra nyerte el végső formáját. A középkori alapokon nyugvó épületet a nagyközönség idegenvezetéssel tekintheti meg.

– Már a torony megtalálása is mesészerű volt. A késő román, kora gót stílusú építmény egy barokk templom bontása során bujt elő ősi rejtékéből. A szakemberek sem tudták, hogy ott van, ezért ez akkor nagy szenzáció volt – mondta Kiss Edit, a Szegedi Dóm Látogatóközpont igazgatója. A nagy tiszai árvíz pusztítása után, 1925-ben bontották le a barokk templomot, amelynek tornyában rejtőzködött a Dömötör-torony. Felújítása a 30-as években kezdődött, s keresztelőkápolnává alakították.

A torony művészi restaurációja Rerrich Béla munkája. A falába a szegedi várból előkerült román kori szobrokat, a toronyba vágott ajtó íves felső részébe pedig Szeged legrégebbi szobrát, a 12. századi „kőbáranyt” illesztették. A kápolna belsejét *Aba-Novák Vilmos* falfestményei díszítik, ő ezekkel díjat is nyert az 1932-es padovai egyházművészeti kiállításon. A Dömötör-torony frissen elkészült falképeinek sikerét azonban beárnyékolta egy szerencsétlenség: 1932-ben valószínűleg a Tisza rendkívül magas vízszintje okán felgyülemelő belvíz miatti nedvesedés megrongálta a festményeket, ezért *Aba-Novák* 1933-ban újrafestette őket, ekkor már freskótechnikával, kisebb változtatásokkal a kompozícióban. A torony későbbi vízesedései miatt a falfestmények az ezredfordulóra

újra erősen megrongálódtak. Megmentésük érdekében bizonyos részleteket *Forrai Kornélia* restaurátor közreműködésével eltávolítottak az eredeti helyükről, majd restaurálták és 2016-ra visszahelyezték őket.



A Dömötör-torony meséi című kiállítással nyitották meg a nagyközönség előtt a tornyot. A kiállítás korabeli újság-cikkeken, fotográfiákon és levelezéseken keresztül, *Móra Ferenc* és *Cs. Sebestyén Károly* írásain át tárja elénk a Dömötör-torony érdekes történetét. A mese vonalát követve tűnik fel Mátyás király alakja, akinek palástjából készült el az a 824 igazgyönggyel díszített – a Csongrád Megyei Értéktárba is bekerült – miseruha, amely szintén megtekinthető a kiállításon.

H. E.

A Házasság hete

Aranyzsinór zenés szerelmi verskóstoló

Randevúra hívták a házaspárokat február 12-én a Szegedi Dóm Látogatóközpontba a Házasság hete rendezvény-sorozat keretében. Az Aranyzsinór zenés verskóstoló célja az volt, hogy közös élményekkel gazdagítsa a párokat.

Feltöltődni jött Péter Róbert és Péter Csiky Orsolya a Házasság hete egyik rendezvényére, az Aranyzsinór zenés szerelmi verskóstolóra. Róbert és Orsolya 17 éve házask, négy gyermek szülei. Mint mondták, nagyon figyelnek arra, hogy minőségi időt töltsenek együtt.

– Úgy hallottuk, heti egy estét, havi egy hétvégét és évi egy hetet kellene kettesben töltenie egy házaspárnak. Nem mondom, hogy ez mindig sikerül, de törekszünk rá – magyarázta Róbert. Orsolya hozzátette, vannak közös programjaik, például együtt sportolnak, rendszeresen futnak. Emellett egy családi közösségbe is járnak, ahol hozzájuk hasonló házaspárokkal beszélhetik meg gondjaikat. Most arra is tudtak időt szakítani, hogy részt vegyenek a zenés vacsorán.

A Szeged–Csanádi Egyházmegye Pasztorális Helynökség Családközpontja már 11 éve szervezi több partner bevonásával Házasság hete-rendezvényeit. Ebben az évben egy új programmal is előrukkoltak: randevút szerveztek a pároknak.

– Az Aranyzsinór egy teljesen új kezdeményezés. Fontos számunkra, hogy a program úgy kaphasson nyilvánosságot, hogy közben a résztvevő házaspárok maradéktalanul megélhessék a szerelem szakaszait bemutató művészi est meghittségét – magyarázza Gyurisné Hutter Katalin, az Egyházmegyei Családközpont munkatársa. Egy szerelem történetét mesélték el a művészek, Kis Kata, Győri Péter és Gárdián Gábor.

– Fontos, hogy visszahozzuk az udvarlás időszakát a házaspárok életébe, ez egy alkalom arra, hogy átéljék a sze-



FOTÓK: DÉLMAGYAR

relmük kezdetét a házaspárok – hangsúlyozta Gyurisné Hutter Katalin. A vacsorán egészen friss házask is részt vettek, ám olyanok is, akik már több mint 30 éve házastársak. Szászi Balázs és Szásziné Fehérváry Anikó ezt a táborot erősíti, 33 éve házassodtak össze. Az ötgyermekes házaspár vallja, hogy fontosak a közös programok.

– Nekünk már felnőttek a gyermekeink, így több időnk jut egymásra. Életmentő randijaink egyike a szaunázás, rendszeresen járunk éjszakai fürdőbe – mesélte Anikó. A családterapeuta házaspár azt javasolja a pároknak, hogy hagyják egymást változni, és figyeljenek ezekre a változásokra.

HAJÓ EDINA

Szeged-csanádi fiatalok a panamai Ifjúsági Világtalálkozón

Engi Vera és Bauer Dávid képviselte a Szeged-Csanádi Egyházmegyét a panamai Ifjúsági Világtalálkozón, amelyet 2019. január 17–27. között rendeztek. A nagyszabású rendezvényről mindkét fiatal életre szóló élménnyel tért haza, az alábbiakban ezek közül idézünk.

■ „Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a te igéd szerint” (Lk 1, 38). Ezzel a bibliai ígérettel vágtunk neki 2019. január 17-én a panamai Ifjúsági Világtalálkozó előtalálkozójának, melyet a közép-amerikai Costa Ricán rendeztek meg. Öt felejthetetlen napot tölthettünk a helyi lakosok nyújtotta szeretetben.

A 40 fős magyar csapat helyi családoknál kapott szállást, így testközelből ismerkedhettünk meg a hétköznapi élettel, mely sok meglepetést tartogatott számunkra. Érkezésünkkor felejthetetlen fogadtatásban volt részünk. A ránk váró családok tagjai ujjongva és tapsolva üdvözölték magyar delegációnkat.

Az idő minden percét kihasználtuk, így részt vettünk több szentmisén, szentségimádáson, koncerten, kiránduláson és egy karibi hangulatú körmeneten is. Ezeken az eseményeken több száz fiatallal együtt éltük meg az összetartozást örömet. Nem számított, hogy ki milyen nemzetből származik, ott mindnyájan egyek voltunk, Isten gyermekei.

Az egyik legemlékezetesebb pillanatot az Irazú vulkánhoz tett kirándulásunk volt, ahol a magyar csapat 3400 m magasan, a felhők fölött járhatott. A lélekemelő látvány teljesen magával ragadott mindenkit.

Számomra az előtalálkozó legmeghatározóbb élménye azonban mégis a befogadó családdal eltöltött idő volt. Az az öröm és szeretet, amit ennyi idő alatt kaptam tőlük, felbecsülhetetlen és leírhatatlan. Általuk

még jobban megtapasztalhattam, hogy katolikusként mennyire nagy szükségünk van egymásra, a közös hitünk tüzeinek táplálására. Ezeknek a csodálatos embereknek köszönhetően méltóképpen felkészülhettünk a Szentatyával való találkozásra, melyre magán az Ifjúsági Világtalálkozón, Panamavárosban került sor.

ENGI VERA



FOTÓ: BAUER DÁVID

■ Costa Ricából húszórás autóbuszút után jutottunk Panamába. A befogadó családok itt is hatalmas szeretettel és kitörő lelkesedéssel fogadtak minket. Annak ellenére, hogy nehéz körülmények között élnek, hihetetlen odaadással voltak irányunkba. Megosztották velünk házaikat, ételüket, és amikor visszaértünk a programokról, kijöttek elénk a buszhoz, hogy együtt mehessünk haza.

Délelőttönként katekézisen és szentmisén vettünk részt a román fiatalokkal együtt, ezeket Böcskei László püspök atya tartotta. A városban minden

este koncertek születtek és szentségimádást tartottak. Első délután megnéztük a város néhány templomát, illetve az óceánhoz is kísértünk. Másnap délután a résztvevő nemzetekkel közösen fogadtuk a pápát. A következő nap egy sajátos szertartás keretében mindenki a plébánia falán hagyta kéznyomát, illetve egy-egy követ is kaptunk a helyiektől, annak jeleként, hogy az ott kapottakat befogadtuk. A délutánt az óceánparton töltöttük. A koncertek után közös imádság, szentségimádás következett. Hatalmas élmény volt, amikor az egész tömeg teljes csöndben az Oltáriszentségre figyelve imádkozott.

Még este körbementünk néhány fia-

tallal és osztogattuk az Eucharisztikus Kongresszusról szóló szóróanyagot – ezt a küldetést amúgy egész héten végeztük.

Másnap reggel volt a pápai szentmise, melynek végén a Szentatya bejelentette a következő Világtalálkozó helyszínét, Lisszabont. A mise után gyors összekapcsolást követően indulunk vissza Costa Ricába, ahol repülőre szállva ismét Európa felé vettük az irányt. Panamában igazán megtapasztalhattuk, hogy milyen is Krisztushoz tartozó fiatalnak lenni.

BAUER DÁVID

A kerekasztal papjai és misszionáriusai válaszoltak

A fiatalok fájdó problémái

Rendhagyó kerekasztal-beszélgetésen az X és Y generációhoz tartozó papok és a Shalom közösség misszionáriusa válaszoltak fiatalok kérdéseire január 30-án Egerben az Országos Lelkipásztori Napok keretében. Fájdó problémák, mint az együttélés, válás, önmegvalósítás, kíváncsorság kerültek a felszínre.

A szentélybe állított bárszékeken foglalta el helyét a négy pap – Serfőző Levente, a Szeged-Csanádi Egyházmegye ifjúsági referense; Farkas László hatvani plébános, a Váci Egyházmegye leköszönt ifjúsági referense; Hodász András, az angyalföldi Szent Mihály-templom plébánosa, valamint Quadros Lytton szalézi szerzetes – és mellettük Sirák Borbála, a Shalom közösség misszionáriusa ültek a kerekasztal körül. A válaszadásra kijelölt résztvevőnek húznia kellett egy lapot, majd el kellett mutogatnia a közönségnek a rajta szereplő témát. Csak miután kitalálták, kapta meg a szót.

A jegyesség előtti összeköltözés

Elsőként Serfőző Levente próbálta megjeleníteni témáját. Elmondta, a felkészítésre járó jegyességek többsége összeköltözve készül az esküvőre.

– Beszéltek nekik a tisztaságról, a házasságban való életről, és arról, mit jelent megélni ezt a szent távolságot. Hatást azonban leginkább attól várok,

ha megelőzőm ezt a helyzetet. Így a béralkozásra készülő fiatalokhoz meghívok hiteles jegyesséárokat. Úgy vágyanak neki a párkapcsolatnak, hogy már látnak hiteles, megerősítő példát.

Hodász András szerint a házasságra készülő párok fejében általában nagy zavar van, mi az egyház tanítása ebben a helyzetben.

– Helyre kell tenni a fejekben, mi a tanítás, és mi ennek az értelme. Fontos lenne, hogy ezt minden pap egységesen képviselje. A párokat határozottan meg kell hívni erre, és beszélni kell velük arról, mi vár rájuk, ha Isten akarata szerint élnek meg a szexualitást. Farkas Laci atya arra kéri az érintett jegyesséart, hogy bár nekik úgy tűnik, már késő ezen gondolkodni, de mégis próbálják meg megtartani a tisztaságot a fennmaradó időben. Akik elfogadják, többnyire arról számolnak be, volt hozadéka a kapcsolat számára.

A szalézi szerzetes szerint az a probléma, hogy oktatásként fogjuk fel a jegyesséar felkészítését, holott a fiatalok

lokat ebben a folyamatban sokkal inkább kísérni kellene. Melléjük állni, megismerni őket, és azt adni nekik, amire szükségük van.

Sirák Bori úgy vélte, elsőként a lelki tisztaságról kellene beszélni, mert az ébreszti fel a vágyat a test tisztaságára. Úgy látja, ismerősei közül sokan küzdelmekkel élnek meg ezt a helyzetet, biztatásra van szükségük.

Az önmegvalósítás

Farkas Laci atya szerint meg kellene hallanunk, milyen vágyak vezetnek a fiatalokat, amikor a jövőjükön gondolkodnak. Támogatni kell őket a személyiségükben rejlő értékek kibontakoztatásában, és lebontani róluk mindazt, ami torzítja őket. Megmutatni, hova vezetnek bizonyos utak, és átadni azt, milyen sokat ad, ha ezt Krisztusban teszik. Sokat segít, ha megértetjük, hogy házassárpént, családban képzeljék el az önmegvalósítást, mert együtt többre vagyunk képesek.

Bori vágya, hogy nap mint nap tanúságot tegyen arról, az Isten akarata szerinti élet a legszebb dolog. Isten jó, és a legjobbat akarja nekünk.

Levente atya szerint is a fiatalban lévő értékre kell alapozni, és azt megmutatni, hogyan élhető ez meg. Ebből tud kibontakozni a Krisztusban történő önmegvalósítás.

Hodász András úgy fogalmazott:

– Az önmegvalósítás a hivatásom megtalálása. A hivatás Isten akarata, szívemben ez a beteljesedés.

A válás

Borinak a válást kellett elmutogatnia a témák közül. Azt fogalmazta meg, mennyire nehéz neki erről a kérdéssről beszélni, mert a környezetében több példát lát arra, hogy egy második házasság mennyire gyümölcsöző és boldog lehet.

– Én is egy második házasságból születtem – hangzott el vallomása.

FOTÓ: MERÉNYI ZITA



A beszélgetés résztvevői Orosz István párókussal, a kerekasztal moderátorával

Hodász András szerint a házasságkötésre készülőkkel azt kell megértetni, a házasság felbonthatatlansága nem jelenti azt, hogy ez az életre szóló szeretetkapcsolat magától működik.

– Nehéz terep, fel kell őket készíteni a küzdelmekre.

Lytton atya szerint egy plébánián működő házasközösség képes olyan atmoszférát teremteni, ami segít hozni a párokat.

A kivándorlás

Lytton atya, az indiai származású szalézi szerzetes a kivándorlás témáját kapta. Elmondta, ő más kultúrából jött, mindmáig csodálattal tölti el, amit itt megismert.

– A lehetőségek itt nagyok, van mód

a kiteljesedésre. De aztán láttam, sokan külföldre vágnak. A fiatalok egy egész Európában gondolkodnak. Nem elhagyni akarják az országot, csak tovább akarnak menni. Bárhova mennek, szívükben magyar fiatalok maradnak. Viszik a magyar büszkeséget, a szülőföld iránti szeretetet.

Bori szerint akkor van gond, ha valaki konkrét cél nélkül akar külföldre menni, ha csak az viszi, máshol biztos jobb lesz. De bármilyen céllal indul is, ott, a távolban megszületik szívében a büszkeség és szeretet, hogy ő magyar. Ez tanulás is lehet, hogy megszeresse a hazáját.

Serfőző Levente fájdalomként éli meg a fiatalok távozását közösségeikből, de nem tragédiaként. Az egyház

felelőssége, hogy a pasztoráció lehetőség szerint ott is össze tudja gyűjteni őket. De látja a másik oldalt is: – Sokan jönnek vissza, és velük jó találkozni. Azt mondják, ott jól kerestek, de itt vannak itthon, itt tudnak élni.

A hozzászólások is megmutatták, mennyire fájdalmas ez a kérdés, különösen Kárpátalján és Erdélyben.

– Naponta fogyunk, nincsenek gyerekek – mondta az egy görögkatolikus atya. Skype-on tartott kapcsolatok, amikor a nagymama nem tudja megölelni az unokát, az unoka nem hallja a nagymama meséjét. Fájdalmas ez mindenkinek – mondta Marina Nagyszőlősről.

TRAUTTWEIN ÉVA

A Kisteleki Háromkirályok az Európai Parlamentben jártak Vízkeresztkor

„Krisztus által legyen áldott ez a ház!”

Az Európai Magyar Fiatalokért Alapítvány által az egész Kárpát-medencére kiterjedő Nemzetközi Betlehemes verseny győztes jutalmaként a Kisteleki Betlehemezők csapata is képviselte Magyarországot Vízkereszt napján, Brüsszelben, az Európai Parlamentben.

A Németországból, Ausztriából, Olaszországból, Belgiumból, Romániából és Magyarországról érkező betlehemező gyermekek és tanáraik egy közös Nemzetközi Betlehemes Csapatot alkotva a Vízkereszt Háromkirályok műsorával köszöntötte az Európai Parlament képviselőit. A hat országból érkező gyermekek saját nyelven előadott énekei, imádságai, újévi jókívánságai meghatódottsággal töltötték el a képviselőket. Rainer Wieland, az Európai Parlament alelnöke fogadta és köszöntötte a betlehemezőket, és megköszönte, hogy Isten áldását elhozták Brüsszelbe.

A kisteleki csapat delegációjának tagjai: Harmat Dorina és Gyurkó Edit 7. osztályos tanulók, valamint Harmat József vezető tanár voltak. A gyerekek felírták a parlament

kapujának ajtófélfájára: 2019-ben Krisztus által legyen áldott ez a ház. Ezután a képviselők meghívták a gyerekeket saját irodáikba is, hogy ott is kerüljenek fel az ajtófélfákra a házmegáldó feliratok.



Az 500 millió embert képviselő Európai Parlamentben a gyerekeket és tanáraikat bevezették a hatalmas ülésterembe, ahol a kontinenst érintő nagy döntések születnek. Az Európai Unió zászlaja mellett meglátva a magyar zászlót azért imádkoztak a magyar gyerekek, hogy Európa keresztény maradjon. A diákok és tanáraik meghívást kaptak az Európai Unió Látogatóközpontjába is, ahol megtekinthették interaktív virtuális utazás és háromdimenziós fénytérkép segítségével az Európai Unió létrejöttének és működésének történetét. A Nemzetközi Betlehemes Csapat az Európai Unió Püspöki Konferenciájának székházában is tiszteletét tette. Minden képviselő örömmel bízta a gyerekeket, hogy továbbra is éltesék a mintegy 600 éves betlehemezés hagyományát, amely Európában nagy érték, mert Jézus születését segítik ezzel elő az emberi szívekben.

HARMAT JÓZSEF

Nagyobb szerep juthat a fiataloknak a felnőttek között

2019-ben is folytatódik a Szeged–Grosics Akadémia U17-es és U19-es korosztályhoz tartozó fiatal tehetségeinek felzárkóztatása a felnőtt kerethez.

A téli felkészülés első hetének közepéig a gyulai szekció, míg a második felében a szegedi telephely játékosai edzhettek a Szeged–Grosics Akadémia NB III-as felnőtt keretével. A felnőtt együttes vezetőedzője, a portugál *Joao Janeiro* maga is sokat dolgozott az utánpótlásban, ezért a korábbinál nagyobb hangsúlyt fektet a fiatalok beépítésére. A Grosics Akadémia infrastrukturális helyzete, a Gyulán és a Szegeden folyó képzés nemcsak a megyében és az országhatáron belül számít elismertnek, hanem a határon túl is, hiszen minden évben érkeznek fiatalok a Kárpát-medence elsősorban keleti és déli térségéből.

– A jövőkép szempontjából nagyon fontos, hogy az utánpótlásunkban nevelkedő tehetségeket a saját rend-

szerünkben tartsuk, és pár éven belül velük alakítsuk ki a felnőtt keret magját. Természetesen gondolunk azokra is, akik később érnek be. Ezeket a játékosokat a partner egyesületeinkben gondozzuk tovább. Minden olyan igazolt játékosunknak, akik komolyan dolgoznak, és fejlődésük

A jövő reménységei

Szegedi és gyulai fiatalok egyaránt megmutathatták magukat a felnőttek ellen. Alább azok nevei olvashatók, akik szerepet kaptak a mérkőzésen.

Szeged–Grosics Akadémia UP: Kertész Dániel, Trescsula Márk, Csutora György – kapusok. Paublusztig Tamás, Mondics Róbert, Kiss Márkó, Fülöp Krisztián, Torda Rihárd, Papp Dániel, Nagy Torma Adrián, Szabó Viktor, Kovács Zsolt – védők. Vasiljevic Nikola, Trombola Vilmos, Nagy Márton, Orosz Márk, Lestyán Lionel – védekező középpályások. Bitó Martin, Kárpács Erik, Papp Dominik, Kiss Krisztián, Bakó András, Kovács Patrik, Sebenyi Balázs, Dobronoky Viktor, Jakó Dávid – támadó középpályások. Mészáros András, Lénárd Máté, Kelemen Viktor – csatárok.

FOTÓ: DÉVÉNYI ENDRE



lendületet kap megadjuk a lehetőséget arra, hogy akár több napig is beleszőködhessenek a felnőttek napi képzésébe. Itt meggyőzhetik az edzőket arról, hogy hamarosan nekik is itt lesz a helyük – fogalmazott *Halász László*, az akadémia szakmai vezetője.

A fiatalok és a felnőttek közös munkája egy felkészülési mérkőzéssel ért véget, a Szeged–Grosics Akadémia U16-os, U17-es és U19-es játékosokból álló csapata tisztességesen helyállt a profi labdarúgók ellen, helyenként ügyes játékot mutatva, a találkozó bizonyos időszakaiban megnehezítve a „nagyok” játékát. A mindkét együttes felkészülését jól szolgáló találkozó az idősebbek 6–1-es győzelmével zárult.

CSISZÉR ÁRON

Kulturális mozaik

Élet a magyar Alföldön

Juhász Antal néprajzkutató, a Móra Ferenc Múzeum nyugalmazott kutatója, egyetemi tanár monografikus kötetben foglalta össze mindazt, amit a tanyai életről tudni érdemes. Az alföldi gazdálkodó életmód kebelében kialakult, sajátos létforma a mezővárosokat övező hatalmas síkságokon jött létre a XIX. század derekán. És bár a tanyai embereket számos szál fűzte az őket kibocsátó városhoz – búcsúra, más ünnepekre jellemzően „hazajártak”, sokan városi portát is fenntartottak –, az önálló gazdálkodás zárt társadalmi kisközösségeket

eredményezett saját kulturális jelenségekkel, szokásrenddel. Míg a szépirodalomban legfőképp Tömörkény István szentelt figyelmet a tanyai emberek életmódjának és jellemének, Bálint Sándor egykori tanítványa a néprajzkutató rendszerező módján fél évszázadon át gyűjtötte mindazt a tárgyi és szellemi hagyatékot, ami a térszerkesztés és az iparosítás rombolása ellenére fennmaradt

e virágzó paraszti kultúrából. A kötet a huszonnegyedik órában tárja föl és rendszerezi földből élő eleink gazdálkodási rendszerét, társadalmi helyzetét, életmódját és kultúráját. Juhász Antal a kutató szabatos dokumentációja mellett megragadó képekben állít emléket a Dél-Alföld meghatározó létformájának.

(Juhász Antal: *A dél-alföldi tanyavilág*. Nap Kiadó 2018)

A lázadó próféta

Száz esztendeje, 1919. január 27-én nyugodott meg mindörökre a huszadik század magyar költősenijének,

Ady Endrének örökre nyughatatlan szíve. Nálunk Ady volt az első, aki a francia modernnek szellemében saját személyes sorsát tette meg első számú költői témájául. A személyesség és a szenvedélyesség azonban nem csak szerelmi líráját hatja át. Költészetében éppúgy, mint publicisztikájában váteszként sürgette a megcsontosodott, félfeudális társadalmi berendezkedés demokratikus átalakítását, és az elsők között jövendölte meg a hibáival szembenézni képtelen régi Magyarország bukását.

Kosztolányi „tragikusan magyarnak” nevezi, Csoóri Sándor szerint költészete „a magyarság Bibliája”. Istent

szólókató verseiben az ószövetségi próféták és elődei, a protestáns prédikátorok izzásával kiált a megváltás békéje után. Drámai fohásza, megtört valóságai és gyermeki tisztaságú imádságai – *Krisztus-kereszt az erdőn; Ádám, hol vagy?; Az Úr érkezése; Imádság háború után; A Sion-hegy alatt; Hiszek hitetlenül Istenben; Istenhez hanyatló árnyék; Menekülés az Úrhoz* és a többi – örökké visszhangra

találnak az igaz hitét szomjúhozva kereső modern ember szívében.

A szülőföld szeretetében

A Magyar Kultúra Napja alkalmából fellángolt a lokálpatriotizmus az alföldi városokban.

A *Szentesi Élet* korábbi sikeres cikkorozata nyomán mutatós kötetet adott az érdeklődők kezébe a város nevezetes épületeiről és jellegzetes helyszíneiről. A *Labádi Lajos* helytörténeti kutatásain alapuló, *Szentes 50 arca* című album *Tótfán Sándor* és *Vidovics Ferenc* fotóinak felhasználásával szembeállítja az egykor volt és a mai városképet.

Múltba merengésre, a személyes emlékek felidézésére éppúgy remek lehetőség a kötet, mint annak mérlegelésére, milyen irányban haladt városaink arculata a modernizáció áldásainak: a sematikus építészeti megoldásoknak vagy épp a mindenütt tért hódító motorizációnak köszönhetően.

Hódmezővásárhelyen *Lebontva, átalakítva, megőrizve* címen nyílt tárlat *Szűcs Ferenc* és két ismeretlen fényképész az 1960-as években és az 1970-es évek elején készített fotóanyagára támaszkodva. A Tornyai János Múzeum emeletén látható kiállítás nem csupán építészet- és várostörténet: a fotók kordokumentumként tárják a látogató elé a mögöttünk álló évszázad szellemiségét, lelkületét, amint az a homlokzatokon tükröződött.

A Móra Ferenc Múzeum följújtása miatt hontalanná vált a híros szögedi papucsot bemutató *Páratlanok* című néprajzi tárlat. A gyűjteményt a Szent-Györgyi Albert Agóra fogadta falai közé, és hogy a szebb napokat látott szögedikum kultuszát minél több módon élesztgessék, az újrainítás alkalmából tudományos ülést rendeztek, amelyen a föltámasztásra méltó, turisztikai potenciálban bővelkedő hagyományos szögedi lábbeli történeti és néprajzi vonatkozásai mellett figyelemreméltó fölvetések hangzottak el

FOTÓ: MARTON ÁRPÁD



Ady Endre szobra a Dóm téri Panteonban
(Mészáros Dezső alkotása)



FOTÓ: MESTER TIBOR

Attalai & Sallay új szegedi papucs

a jellegzetes motívumkincs iparművészeti és divattervezési fölhasználására vonatkozóan. A Szegedi Papucs Napját életre hívó Szegedi Papucsért Alapítvány első számú, törekvése hogy a szellemi örökséggé nyilvánított, nagy múltú viselet holt hagyomány helyett ismét helyet találjon magának öltözködésünkben.

M. Á.

Egy élet a katolicizmus szolgálatában

Háromszázhuszonöt éve született
Stanislavich Miklós csanádi püspök

A 325 éve született bolgár származású csanádi püspök, Stanislavich Miklós élete kevésbé ismert területe a tizennyolcadik századi magyar egyháztörténetnek.



Stanislavich Miklós

1694. május 9-én jött világra a valachiai Craiovában katolikus bolgár család elsőszülött gyermekeként. Édesapja Stanislavich – más néven Pauliganich – Mihály, édesanyja Helena Vuko de Branko volt. Teológiai és filozófiai tanulmányokat folytatott, majd az Assisi Szent Ferenc alapította „kisebbik testvérek rendjéhez” csatlakozott. Szerzetesként a ferences rend bulgáriai tartományának volt tagja és craiovai házfőnöke.

1728-tól mint címzetes nikápolyi püspök a katolicizmus bolgárok és románok közötti terjesztését és népszerűsítését kapta feladatul az Apostoli Szentszéktől. Ennek jeleként a nyugat-valachiai területek (Olténia) apostoli adminisztrátorává is kinevezte a katolikus egyházi főhatóság. Ebben a minőségében gróf Nádasdy László csanádi püspökkel – elődjével – együtt Temesvárott járt 1725 márciusában.

Stanislavich Miklósnak III. Károly magyar király 1739-ben a csanádi püspökséget adományozta. A trónra lépő XIV. Benedek pápa (Prospero Lorenzo Lambertini)

1740 szeptemberében erősítette meg a kinevezést. Főpapi székét – amelynek központja ekkor már a Temesi Bánság katonai és igazgatási centruma, Temesvár volt – csak kinevezése után két évvel foglalta el. 1741. január 28-án tette le az állami hűségesküt a Temesi Bánság polgári kormányzójának (elnökének) kezébe a temesvári ferences templomban. Ezzel a gesztussal fejezte ki kötődését és lojalitását szerzetesi családjához.

Püspöki székének ünnepélyes elfoglalását, intronizációját

1741. február 5-én már más helyszínen, a helyi jezsuita templomban tartották. Ekkor ugyanis a nemrégiben kijelölt főpapi központnak még nem volt székesegyháza, püspöki temploma. Csanádi püspökként először 1741. márciusában és áprilisában végezte a nagyheti és húsvéti

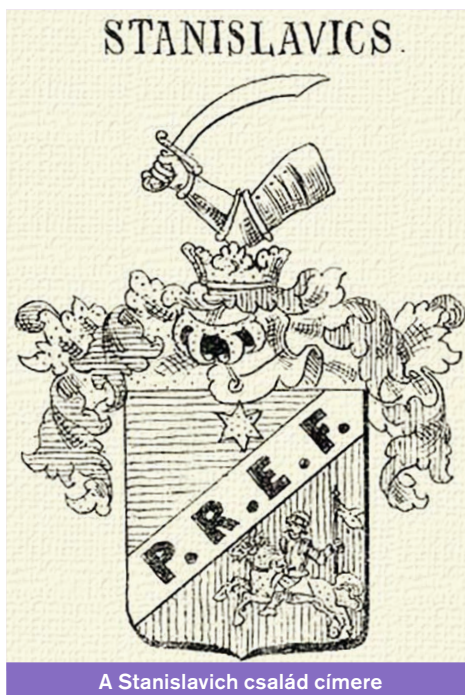
liturgikus szertartásokat a jezsuiták templomában. Szimbolikusnak tekinthető, hogy főpapként először két megtért törököt keresztelt meg, majd nyolc jelöltnek az egyházi rendek különböző fokozatait szolgáltatta ki.

Ezzel mutatta, hogy a katolikus teológiai álláspont szerint eretneknek vagy pogánynak tekintett népcsoportok – iszlám törökök és ortodox szerbek, románok – között szeretné terjeszteni a katolicizmust, valamint, hogy célja a csanádi püspökség mind tárgyi és funkcionális, mind személyi és formális reorganizációja.

Főpásztorságának több mint egy évtizede alatt számos templomot és iskolát építtetett, több plébániát alapított. Ezek mellett Csanád vármegye – amelynek főispánja

volt – közigazgatásának újjászervezésében és Makó – amely püspöki birtok volt – városiasodásában is nagy szerepe volt. A Kárpátaljáról görög katolikus ruszinokat, a Balkánról római katolikus bolgárokat telepített egyházmegyéje területére. Stanislavich püspök 1750. április 26-án hunyt el Temesváron, ahol két nappal később a befejezéséhez közeledő székesegyházban helyezték örök nyugalomra.

MIKLÓS PÉTER



A Stanislavich család címere

A Mindszenty-per tanulságai

Hősiesen szolgálva Istent

Ferenc pápa februárban jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten szolgálja Mindszenty József „hősies fokon gyakorolta a keresztény erényeket”, vagyis megilleti a „tisztetreméltó” cím. Ezt a boldoggá avatás folyamatának fontos állomásaként könyvelhetjük el.

Nem szabad ugyanakkor megfeledkeznünk arról sem, hogy Mindszenty József (1892–1975) bíboros, esztergomi érsek, Magyarország utolsó hercegprímása a kommunista diktatúra áldozata is volt, hiszen éppen hetven évvel ezelőtt ítélte el koncepció perben a pártállam bírósága. Miután Rákosi Mátyás, a sztálinizmus magyarországi kiépítője és működtetője 1948-ban kiadta a jelszót a „klerikális reakció” ellen, december 26-án törvény- és jogellenesen letartóztatták Mindszentyt. Az Államvédelmi Hatóság hírhedt Andrassy út 60. szám alatti épületének pincéjébe hurcolták, ahol nemcsak megaláztatásokon (meztelenre kellett vetkőznie) és fizi-

kai kínzásokon (többször ráugrottak a hátára és rugdosták), de lelki terroron (az általa nagyon szeretett édesanyját szidták és bebörtönzésével fenyegettek) és gyógyszeres „kezelésen” is át kellett esnie.

Végül koholt vádak – amelyek köre az amerikaiaknak való kémkedéstől a valutaüzérkedésig terjedt – alapján 1949 februárjában elsőfokon, majd öt hónappal később másodfokon életfogytiglani fegyházra ítélték. A bíboros elleni eljárás és a súlyos – természetesen politikai alapon hozott – ítélet az egész keresztény világban nagy felháborodást váltott ki. XII. Piusz pápa mély megdöbbenéssel tiltakozott az igazságtalan és jogtipró döntés ellen, az ENSZ közgyűlése pedig elítélte a kormány eljárását és nemzetközi sérelemnek nyilvánította a főpap bebörtönzését.

Hatévnyi börtön után megromlott egészségi állapota – szinte csontsovánnyá fogyott a fogság idején – miatt 1955 augusztusában házi őrizetbe került vidékre, ahonnan az ötvenhatos forradalom idején szabadult ki néhány napra, hogy aztán újabb tizenöt évig legyen az Egyesült Államok bu-

dapesti nagykövetsége Szabadság téri épületének a vendége (a valóságban: foglya). 1971-ben hagyhatta csak el biztonságban az országot, s élete utolsó négy évét a nyugati emigrációban élő magyarok lelkipásztori gondozásával töltötte.

De mi volt a gondja előbb Rákosi, majd Kádár János kommunista diktatúrájának Mindszentyvel? Nemcsak az, hogy rendíthetetlen és konzervatív antikommunista volt, de az is, hogy alakja a keresztény alapokon nyugvó világnézet, mentalitás és politikai alapállás jelképe volt hazánkban – vagyis annak az eszmerendszernek, amelynek az államszocialista korszakban hadat üzentek, s amelyet kegyetlenül üldöztek, és igyekeztek megsemmisíteni.

Azzal pedig, hogy hét évtizeddel ezelőtt a magyar katolikus egyház vezetőjét Rákosiék bebörtönözték, üzenetet fogalmaztak meg az egész magyarságnak, amelynek értelme az volt, hogy – ha kell, legálisnak álcázott törvényteleniségekkel is – elbánnak mindenkivel, aki a kereszténység társadalmi tanítását föl vállalja. Így járt a csanádi egyházmegye egyik papja, *Farsang László* (1907–1968) kevermesi plébános is, akit 1946. május elsején bántalmaztak a kommunisták, mondván, hogy nem akarja velük ünnepelni a „munkát”. Néhány hónappal később pedig fegyverrejtegetés koholt vádjával internálták, amikor pedig szabadult a falubéli kommunisták kihurcolták a temetőbe és egy frissen ásott sírba élve el akarták temetni.

A történelem folyamata a Mindszenty-per óta elmúlt hetven évben úgy alakult, hogy a kelet- és közép-európai kommunista diktatúrák megbuktak, a bíboros tisztelete azonban töretlen. Boldoggá avatása pedig jó úton halad.



Mindszenty József a vádlottak padján, 1949

M. P.

A középiskolákat járja a T.E.S.Ó.

A T.E.S.Ó., avagy a társadalmi együttélést segítő óra a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégiumban évek óta jelen van. A foglalkozások célja, hogy a középiskolás diákokban feloldják az előítéleteket és egy interaktív óra keretén belül közelebb hozzák őket a cigányság témájához. Az órák mindig egy konkrét tematika köré épülnek, amit a Szokeresz hallgatóinak történeteivel egészítenek ki. Általában 2-3 szakkollégistával látogatják a középiskolákat. A félórás tematikus rész után a maradék 15 perc a hallgatóké. Ebben a rövid, de tartalmas néhány percben bemutatkoznak, majd közösen átbeszélnek az ismert sztereotípiákat a diákokkal, azt is bemutatva, hogyan kezelik ők az előítéleteket hétköznapijaikban.



Az újratelepítést ünnepelték Kiskundorozsmán

– Aki kapuhoz ér, nem árt, ha tudja, honnan jött – mondta Kiss-Rigó László püspök az összetartozás kapujánál, melyet a szegedi településrész újratelepítésének 300. évfordulóján áldott meg. Az 1973-ig önálló településként működő Kiskundorozsmát a báró Orczy István által idehívott jászok népesítették be újra a török-dúlást követően. A püspök ennek apropóján közölte, hogy az ő édesapja is jászági származású. – A kapu sok mindent jelent, a vendéglátás és a vendégszeretet mellett a sportban a cél szimbóluma – hangsúlyozta a főpásztor.



Három évszázada 23 család érkezett ide, az ő betelepítésük annyira sikeres volt, hogy lényegében belakták a környéket, hiszen Bordány, Forráskút, Üllés és Zsombó is Dorozsmához tartozott, csak később lettek önálló települések. Az évfordulós ünnepségen Kakas Béla, a Csongrád megyei közgyűlés elnöke arról beszélt, hogy számára Kiskundorozsma Szeged előszobájának számít. B. Nagy László országgyűlési képviselő kiemelte, a városrész most egy nagy családhoz hasonlít.

Implom Lajos rendtörténeti kötete

Decemberben mutatták be *Implom Lajos: Adatok a Szent Domonkos-rend magyarországi rendtartományának történetéhez* című kötetét a gyulai katólikus házban. Implom Lajos élet-

műve a rend történetében egyedülálló jelentőségű kéziratnak számít, hiszen 19 éven keresztül gyűjtött anyagokat a domonkos rend első nagy fejezetéről, a középkorról. 1969 után, Implom halálát követően a kor politikai viszonyai között a szöveg elkallódott, és csak most, több mint négy évtized elteltével került nyomtatásba a vassvári Domonkos Rendtörténeti Gyűjtemény munkájának köszönhetően. – Igyekeztünk Implom atya hagyatékát is rendezni, de maga a mű nagyon hosszas munkát igényelt, hiszen 1500 gépelt oldalnyi kézirat mellett 7000 oldal lábjegyzetet kellett feldolgoznunk – mondta Zágórhidi Czigány Balázs, a gyűjtemény vezetője. A könyvbemutatón Implom Lajos életútjának ismertetése mellett Tokodi László domonkos szerzetes a rend gyulai letelepedésének történetéről osztott meg információkat.



Új orgona a békési templomban

A békési templomban korábban volt egy régi orgona, amely nem működött, és bár többször próbálták javítani, nem jártak sikerrel. A teljes rekonstrukció körülbelül annyiba került volna, mint egy új hangszer. Ezért az egyházmegye egy új orgona beszerzése mellett döntött, ami nemrég meg is érkezett a városba. Mint azt Nagy Tibor római katolikus lelképásztor, plébániai kormányzó a Békési Újságnak elmondta, a zeneszerszám megvásárlását és beüzeme-
lését a Szeged-Csanádi Egyházmegye 2,2 millió forinttal támogatta. A hangszer épp egy testületi ülés alatt



érkezett a városba, így a grémium tanácskozását követően Pálmai Tamás és Barkász Sándor képviselők átsiettek a katolikus templomba. Utóbbi mérnökként hamar felmérte, hogy miként emelhető a karzatra az orgona. Úgy kellett felcsúsztatni a magasba, hogy se az emeleti rész, se maga a hangszer ne sérüljön. Pálmai Tamás elmondta, ehhez egyéb eszközökre is szükség volt, így hamarosan befutott Lipcsei Imre asztalos néhány pallóval. Közben sokan összejöttek, hogy kézi erővel is segítsenek. Tanár, nőgyógyász, ügyvéd egyaránt jelen volt, és közösen, összefogással a helyére tolták az orgonát. A hangszert Nagy Tibor a tavalyi év utolsó napjaiban fel is szentelte. Pálmai Tamás kiemelte, a katolikus gyülekezetnek ismét van kántora is a békéscsabai, de békési kötődésű Péter Sándor személyében. A hangszert természetesen ő szólaltatta meg.

A GFF Nyílt Napja Békéscsabán

Január 8-án a Gál Ferenc Főiskola Nyílt Napot tartott Békéscsabán, a Gazdasági Karon. Lipcsei Imre, a kar dékánja köszöntötte a mintegy 130 fő érdeklődőt. Kovács Katalin, a főiskola oktatási igazgatója bemutatta a Teológiai Kar hitéleti képzéseit, az Egészség- és Szociális Tudományi Kar egészségügyi és szociális alapszakjait, a Gazdasági Kar gazdasági, pénzügyi és műszaki alapszakjait és felsőoktatási szakképzéseit, valamint a Pedagógiai Kar pedagógus alapképzéseit.

Tájékoztatta a résztvevőket a felsőoktatásba kerülés felvételi szabályairól, a minimum pontrendszeréről és a főiskola által biztosított mesterképzési továbbtanulási, és a szakirányú továbbképzések gazdag kínálatáról. Czinderi Kristóf az Erasmus lehetőségekről, a külföldi részképzéses tanulmányokról és a külföldi szakmai gyakorlati lehetőségekről beszélt, Máthé Ilona főiskolai docens a főiskolai nyelvoktatásról és a nyelvvizsgázásról adott tájékoztatást. A rendezvényt Varga Viktor énekes szereplése tette felejthetetlenné. A békéscsabai kötődésű zenész fellépése jókedvű zárását adta a Nyílt Napnak.

Karitás hírek

Egyházmegyénkben a Karitás 2018 adventjén is sokoldalúan támogatta a rászorulókat a visszatérő *Tárjátok ki a szíveteket!* segélyprogram keretében zajlott akciókkal.

A hagyományos *Egymillió csillag a szegényekért* akció keretében a plébániai karitás csoportok dekoratív, emblémás gyertyák értékesítésével gyűjtöttek pénzdományokat. Idén tizenkét helyszínen valósult meg az akció egyházmegyénkben.

A szintén nagy hagyománnyal rendelkező adventi tartós élelmiszergyűjtés harmincegy helyszínen valósult meg, melynek gyümölcseként összegyűlt 6765 kg élelmiszert 914 családnak osztották ki. Továbbá hat településen 510 adag meleg ételt kaptak a rászoruló. A rászoruló gyermekek érdekében idén indított *Angyalbátyu* akció során 137 ajándécsomagot osztott szét a Karitás.

A szegedi *Karácsonyi vásár* hagyományát folytatta további három plébánia hasonló alkalmak szervezésével. Öt településen rendezték meg a Karitás önkéntesei a magányosok és idősek karácsonyát összesen 300 fő részvételével.

Az egyházmegyei Karitás támogatta a Szegedi Roma Tanoda Mikulás ünnepségét is 60 mikulásomaggal.

Nagylelkű vállalkozások és vállalatok révén is jelentős mennyiségű adományt adtak át egyházmegye szerte: például 40 fő téli tüzelőjéhez járult hozzá a szeretetszolgálat. *Havancsák László* vállalkozó hosszú évek gyakorlatát folytatva 1,5 millió forint értékben ajánlott fel élelmiszert: hét településen 360 csomag jutott célba jóvoltából. A Cogoodwill adománya kilenc településen 300 családnak okozhatott örömet.

A megyei napilap hagyományos jótékonyági akciója keretében idén a Karitás támogatottjait segítette. A *Délmagyarország* olvasói felajánlásából 12 családnak jutott el 2 170 000 Ft adomány. Ennek részeként a Lapcom Média Alapítvány minden egyes családot százezer forinttal segített.

ÁGOSTON JULIÁN

Böjti szelek

*Most még öldöklő böjti szelek járnak
nekiveselkednek a szétszilált határnak
fájó szelek és tisztítók mint a
viharos tavasz
lélekzetállítók s húsbametszők*

*zöldellő haraszt
imitt-amott kikandikáló kankalinnal
cinkepettyegetett csönddel
s ibolyaszínű földdel
friss tavaszi dal hull a fákról
egyre közelebb
húsvétok barka-lobogása
hiába: a szétdúlt tél lassacskán elkocog
hegyek homlokáról leolvad mind a hó
s a fák között új élet lépeget*

*betegségmarta fáradt csontjaim
indulnak már a napsugár fele
s mire a tavasz frisset rikkant rádobog
kérgét kígyóbőreként lehántó szívem*

*sokszor mondtam de így tán soha még
amíg sorsom a fellegekre írja
évekre még vagy hónapokra tán
fáklyaként lobogó Isten-ujja
írja az életem s az életünk
áldott legyen a kéz
áldott legyen a szó is*

alleluja!

